

FILM

Blijven zitten tot de laatste letter van de aftiteling? Het loont

Voor de aftiteling is uitgerold de zaal uit gegaan? Dan hebt u het belangrijkste van de film misschien gemist. De *post-credits scene*, ooit het olijke nagiftje van de regisseur, is nu een essentieel onderdeel van de cinemabeleving. Geef Marvel maar de schuld.

Dominique Deckmyn

Vrijdag 28 januari 2022 om 3.25 uur

<p><i>The silencers</i> was de eerste film die het deed (in 1966). rr</p>

The silencers was de eerste film die het deed (in 1966). © rr

Nee, de post-credits scene is niet uitgevonden door Disneys superheldenfabriek. De eerste film waar na de aftiteling nog iets volgt is *The silencers* uit 1966: protagonist Matt Helm (Dean Martin) geniet nog wat na met enkele luchtig geklede dames en we krijgen te lezen dat het personage zal terugkeren in de film *Murderer's row*. Het idee van een uitgebreide aftiteling (naast of in plaats van de begingeneriek) was toen zélf nog relatief nieuw in filmland. In de jaren 80 werd het heel gebruikelijk in komische films om de toeschouwers met een laatste grap lachend richting parking te sturen. Soms zag je bijvoorbeeld hoe het afliep met een nevenpersonage.

Wat ook wel eens gebeurde, is dat je een blik achter de schermen kreeg. *The cannonball run* (1981) toont een reeks bloopers. Een idee dat Pixar dan weer parodieerde door zijn geanimeerde personages tijdens de aftiteling ook bloopers te laten opvoeren bij onder meer *A bug's life* (1998) en *Toy story 2* (1999).

Guardians of the galaxy: *post-credit scenes* à volonté. rr

Guardians of the galaxy: post-credit scenes à volonté. © rr

Maar, ere wie ere toekomt: het was Marvel dat de filmwereld op haar kop zette. Wat ná de eindtitels komt, is voor de echte fans intussen haast belangrijker dan wat voordien te zien was. De Marvel-fan zit lekkerbekkend te wachten op het dessert.

The Avengers (2012) had voor het eerst de dubbelslag van een mid-credits scene én een post-credits scene. De eerste introduceerde het personage Thanos, de antagonist in twee latere Avengers-films. De tweede was een meer traditionele post-credits, met de Avengers die, moe maar tevreden, shoarma eten. Tegenwoordig gaat haast elke Marvel-kijker ervan uit dat hij recht heeft op minstens twee extra scènes in en na de eindgeneriek – heeft hij écht geluk, zoals in Guardians of the galaxy (2017), dan krijgt hij er vijf.

Cinematic Universe

Bij Marvel worden de post-credits scenes schaamteloos gebruikt om je warm te maken voor een volgende film. Maar ook om de verbanden te verduidelijken tussen verschillende films die zich afspelen in het gemeenschappelijke Marvel Cinematic Universe. Dat door Marvel-producer Kevin Feige bedachte idee van het Cinematic Universe, een gedeelde werkelijkheid en zelfs een overkoepelende plot tussen films met verschillende hoofdpersonages, is de échte innovatie van Marvel. Die werd trouwens, net als de traditie van de

Marvel post-credits scenes, geïntroduceerd met Iron man in 2008. Een jaar later werd Marvel voor 4 miljard dollar binnengehaald door Disney. De onderlinge verbanden, verwijzingen en gastrollen zorgen ervoor dat je ze allemaal gezien moet – of toch wil – hebben, als je de films helemaal wilt snappen. De post-credits scenes vullen daarbij de leemtes in, verduidelijken de verbanden of creëren soms nieuwe mysteries waar naar hartenlust over kan worden gespeculeerd. En ze geven hints over wat er misschien over enkele jaren aankomt.

<p><i>Toy story 2</i>: ‘bloopers’ van animatiefiguren tijdens de aftiteling. rr</p>

Toy story 2: ‘bloopers’ van animatiefiguren tijdens de aftiteling. © rr

Vandaar de oprechte woede bij veel fans eind vorig jaar toen een journalist op Twitter, nog voor de officiële première, deelde dat Harry Styles zou opduiken in zo’n post-credits scene bij Eternals. Dé

verrassing van de film – de Britse popster krijgt een rol in een volgende Marvel-film – was gespoild! Enkele dagen later bleek de rest van de film (volgens veel critici) nog tegen te vallen ook.

Tegenwoordig gaat bijna elke Marvel-kijker ervan uit dat hij recht heeft op minstens twee extra scènes in en na de eindgeneriek

De post-credits scenes maken nu deel uit van de hele Cinematic Universe-ervaring. Disney exporteerde het idee van de bioscoop naar televisie. Niet alleen naar de series die zich afspelen in het Marvel Cinematic Universe maar bijvoorbeeld ook in *The Mandalorian* – de post-credits scene van de slotaflevering van seizoen 2 werd daar aangewend om de spin-off *The book of Boba Fett* aan te kondigen.

Don't look up

Inmiddels is er een generatie filmkijkers volwassen geworden die geleerd hebben om altijd te blijven zitten tot het scherm helemaal donker is en de lichten aangaan. En die zich bekocht voelen als ze hun extraatje niet krijgen. En zij worden dus bediend, in recente films als *The Matrix resurrections* (waar we een sarcastische en behoorlijk metabrainstorm te zien krijgen).

<p><i>The Matrix resurrections</i>: een brainstorm als afsluiter. rr</p>

The Matrix resurrections: een brainstorm als afsluiter. © rr

Dat kan verwarrend zijn voor kijkers die niet vertrouwd zijn met Marvel. Bijvoorbeeld film liefhebbers die vorige zomer The green knight gingen bekijken, een auteursfilm van David Lowery, gebaseerd op een middeleeuwse sage. Als ze later met vrienden het dubbelzinnige einde van de film bespraken, wachtte hen een onaangename verrassing: ze hadden een sleutelscène gemist! De film eindigt en de aftiteling begint net voordat de groene ridder uit de titel het hoofd afhakt van het hoofdpersonage – of niet? De post-credits scene geeft een hint die daar – misschien – een ander licht op werpt.

Wie vorige maand bij Don't look up (de Netflix-comedy met Leonardo DiCaprio en Jennifer Lawrence) de aftiteling niet uitkeek, miste de beste grap van de film. En wie na die grap bulderend wegkeek, miste de tweede post-credits scene met een behoorlijk verrassende wending. Bij de volgende film blijft u dus toch maar beter zitten tot de lichten weer aangaan. En misschien zelfs nog wat langer, je weet maar nooit.

Verschenen op vrijdag 28 januari 2022

LEES MEER

15/01/2022 | INTERVIEW TILDA SWINTON

Tilda Swinton: 'Ik ben geen actrice'

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220113_96664600)

04/01/2022 | FILM FILM

op weg naar top 10 succesvolste films

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220103_98023455)

GISTEREN | FILM

Drie Belgische actrices maken kans op César

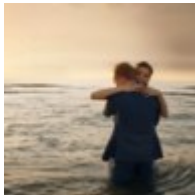
(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220126_98151008)

26/01/2022 | RECENSIE FILM

'Compartiment No. 6' is een ode aan het soloreizen

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220125_98048835)

26/01/2022 | RECENSIE FILM

Na het proces-Wesphael, nu de film

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220125_98047078)

Lees de volledige
krant

(https://markup.standaard.be/extra/static/checkapp/index.html?utm_campaign=digitalekrant&utm_source=standaard&utm_medium=brooklyn-artikels)